

במחברת
המורה
זסיכום
להדברה
במחברת

משנה

בהבנה

לצילום עבור תשב"ד

על משניות מסכת

ברכות * תענית

למלמדים כיתות ב'-ג'

נתקבל מ"חשנה בהבנה" d1234@okmail.co.il

תלמוד תורה

תורת אמת

בני ברק

בסיד טו אלול הקלנדא

אל יקירי הנכבד צנוע ומצוי. יושג דסקי שמו שליט"א

אח צה"ל, נאג' את החודש "אשני דהקני" - טלאלא אהקנת האשני, והתפילת
מצדוקתק המצמקה והמקיפה את הקנת האשני, כני שהתאמיר יסאי זמ סיכום
דורי כטול אהב והקני מאיניק.

אז היה סיפק קירי אדורי אז כל החומי, אך כשקדלו אמריק חודרת זו
התפילתו מלוד וקישו איכשו, קירי שמציר אז ארונה מוצמק וינילי.

ומאמר והקני צומר אז כן אהסאו דלניצוקת כילא אלופי שלק, הונני סאה
אהצירי דשצו קר רהים אז ישנו ויואלו הקודמת איכמאי של אמרי חודרת זו,
דהילא אמר דירק. מסו אשו משקץ מניו וקדונתי זמ אהצמיר קאמירי קאמירי.
חכמים שגמורג עייה כמות דקופסא.

ואזינק שיכרנו מצינתק מורה וגמרה דמורג זו אהצמיר קאמירי הירק זמ
מחולף אכמלי כמקן אצמיר הירק תצמיר לק שלא אמול הקורי מבק ומפי לודק.

החומה דירקור וקקענינה אצוסקיג זמ הנידור אש

אליהו פוילקצב

הציורים נלקחו באדיבות

אָרְבֵי"ן

תוכנת ציורים של יוני גרשטיין

להזמנות: 03-6760564

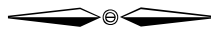
בסיעתא דשמיא - מנחה לה'

חוברת עבודות

לצילום והדבקה במחברת

משנה
בדבנה

אשר בעזרת ה' החונן לאדם דעת ובחסדיו המרובים זיכנו לחבר
תוך כדי למוד עם תלמידים, תינוקות של בית רבן
יותר מ- 100 עבודות במסכת ברכות ותענית
לסיכום זהבנת המשניות.

מתאים לכיתות ב' - ג' בתלמודי התורה.

מיועד לצילום עבור תשב"ר

להשיג חינם

זלהארות וזהערות

טל' 052-7614757 (תא קולי)

מְשֻׁנָּה

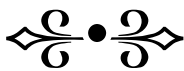
בְּחִבָּה

עֲבוּדָה

על משניות

מסכת

ברכות

ערכות פָּרָק א' מ'שְׁנָה י"ג

גיזרו והדביקו
במקום המתאים

כי יחיד ורבים הלכה
כרבים.

עד מתי יכול לומר
קריאת שמע של ערבית
לפי חכמים?

לאחר שטבלו בצאת
הכוכבים.

כי את קריאת שמע כל אחד
קורא לבדו ואין אחד מוציא
את כולם – אם כן יוצא
שכולם קורין....

למה המשנה מדברת
קודם על קריאת שמע של
ערבית?

התאימו את השאלות לתשובות

בס"ד

שאלה	תשובה
למה כתוב במשנה "מאימתי קורין" בלשון רבים?	
	כי כתוב בתורה קדם את קריאת שמע של הלילה - שנאמר "ובשכבך ובקומך".
למה חשבו בניו של רבן גמליאל שהלכה כחכמים?	
	עד חצות.
מתי הפהנים נכנסים (לעיר) לאכול בתרומתן?	

עַד מָתַי אֶפְשָׁר לְקַדֵּשׁ קַרְיָאתָ שְׁמַעַע שְׁלֵל עַד כַּוּתָּהּ? *

	לְפָנֵי אֵלֵינוּ:
	לְפָנֵי דַבְּרֵינוּ:
	וְהַתְּלַחֲוּ לִפְנֵי:

מִמֶּתַי אֶפְשָׁר לְקַרְוֹא

קַרְיָאתָ שְׁמַעַע שְׁלֵל עַתְהָרִיתָ?

לְפָנֵי הַנָּא:	
הַנָּא:	
לְפָנֵי רַבִּי:	
אֵלֵינוּ:	

עַד מָתַי אֶפְשָׁר לְקַרְוֹא

קַרְיָאתָ שְׁמַעַע שְׁלֵל עַתְהָרִיתָ?

לְפָנֵי רַבִּי:	
אֵלֵינוּ:	
(מלאכת שלמה ע"פ הגמ')	
לְפָנֵי רַבִּי:	
יְהוֹשִׁעַ:	

מהלכות בַּיִת שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל

בס"ד

מה לומדים ממה שכתוב בתורה "וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ"?

פרק א' משנה ג'	וּבְשֹׁכְבְךָ	וּבְקוּמְךָ
לְפִי בֵּית שְׁמַאי		
לְפִי בֵּית הַלֵּל		

גיזרו וְהַדְּבִיקוּ בְּמָקוֹם הַמֵּתָאִים

שְׁבִקְרִיאת שְׁמַע שְׁבַעַרְב
צָרִיד לְהֵטוֹת וּלְקִרְוֹא

שְׁזַמֵּן קְרִיאת שְׁמַע הוּא
בְּלִילָה - (בְּזַמֵּן שְׁשׁוֹכְבִים)

שְׁזַמֵּן קְרִיאת שְׁמַע הוּא
בַּיּוֹם - (בְּזַמֵּן שְׁקָמִים)

שְׁבִקְרִיאת שְׁמַע בַּיּוֹם
צָרִיד לְקִרְוֹא בְּעַמִּידָה

בְּרָכָה קְצָרָה – בְּרָכָה שְׂרֵק מִתְחִילָה בְּבְרוּךְ אֲבָל לֹא מְסַתֵּימָת בְּבְרוּךְ.
אוּ בְּרָכָה שְׂרֵק מִסְתֵּימָת בְּבְרוּךְ אֲבָל לֹא מִתְחִילָה בְּבְרוּךְ.

בְּרָכָה אֲרָכָה – בְּרָכָה שֶׁמִּתְחִילָה בְּבְרוּךְ וְגַם מְסַתֵּימָת בְּבְרוּךְ. (פי הרע"ב)

לְפָנֶיךָ כַּמָּה סוּגֵי בְּרָכוֹת

בְּרָכָה אֲרָכָה **צַבֵּעַ בְּאָדוּם**, וּבְרָכָה קְצָרָה **צַבֵּעַ בְּיָרוֹק**

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמּוֹךְ קְדוֹשׁ...
בְּרוּךְ אַתָּה ה'... הַקָּל הַקְּדוֹשׁ

בְּרוּךְ אַתָּה ה'...
אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים...
בְּרוּךְ אַתָּה ה'... נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה ה'...
שֶׁלֹּא עָשִׂינִי גוֹי

בְּרוּךְ אַתָּה ה'...
אֲשֶׁר בִּדְבָרְךָ מַעְרִיב עַרְבִים...
בְּרוּךְ אַתָּה ה'... הַמַּעְרִיב עַרְבִים

וּבָנָה יְרוּשָׁלַיִם
עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
בְּרוּךְ אַתָּה ה'... בּוֹנֵה בְּרַחֲמֶיךָ
יְרוּשָׁלַיִם אָמֵן

בְּרוּךְ אַתָּה ה'...
אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם... בְּרוּךְ אַתָּה
ה'... רוֹפֵא כָּל בָּשָׂר
וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת

הַשְּׁלֵם: "מְקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְהֶאָרִיךְ, אֵינוֹ רִשְׁאֵי _____ מְקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְקַצֵּר אֵינוֹ רִשְׁאֵי _____"

"מְקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְחַתּוֹם אֵינוֹ רִשְׁאֵי שֶׁלֹּא _____ מְקוֹם שֶׁאָמְרוּ שֶׁלֹּא לְחַתּוֹם אֵינוֹ רִשְׁאֵי _____"

לְחַתּוֹם, לְהֶאָרִיךְ, לְקַצֵּר

מתלכת בן זומא ותבמים

מה לומדים מהפסוק:

"למען תזכר את יום צאתך

מארץ מצרים כל ימי חיך" (דברים ט"ז)

פרק א' משנה ה'	"כל"	ימי חיך
לפי בן זומא	מזכירין את יציאת מצרים ב _____	מזכירין את יציאת מצרים ב _____
לפי תבמים	מזכירין את יציאת מצרים ב _____	מזכירין את יציאת מצרים ב _____

עולם הזה \ לילות \ ימות המשיח \ ימים

ברכות

פרק א' - משנה ד'

הסתכל בסידור וכתוב:

אלו שתי ברכות יש לפני קריאת שמע של שחרית?

1. _____ 2. _____

איזו ברכה יש אחרי קריאת שמע של שחרית?

אלו שתי ברכות יש לפני קריאת שמע של ערבית?

1. _____ 2. _____

אלו שתי ברכות יש אחרי קריאת שמע של ערבית?

1. _____ 2. _____

יוצר אור, מעריב ערבים, השכיבנו, אהבה רבה, אמת ויציב, אהבת עולם, אמת ואמונה

ברכות פרק א' משנה ה'

מַאִיפָה לּוֹמְדִים שֵׁשׁ...

גִּזְרוּ וְהִדְבִּיקוּ בַּמְּקוֹם הַמְּתוּאִים

וְרֵאִיתֶם אֶתֹּ
בְּזֶמַן שְׂרוּאִים - בַּיּוֹם.

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם
כֹּל יְמֵי זְיִיךָ

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם
כֹּל יְמֵי זְיִיךָ

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם
כֹּל יְמֵי זְיִיךָ

מחלוקת רבי מאיר ורבי יהודה

היכן ומתי מתר להפסיק בקריאת שמע

בין הפרקים של קריאת שמע		באמצע קריאת שמע		פרק ב' משנה א' השלים: מותר \ אסור
לפי רבי יהודה	לפי רבי מאיר	לפי רבי יהודה	לפי רבי מאיר	
				לשאול מפני הכבוד
				להשיב מפני הכבוד
				לשאול מפני היראה
				להשיב מפני היראה
				להשיב שלום לכל אדם
				לשאול שלום לכל אדם

כָּלֵל: כְּשֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁנָה "שׂוֹאֵל" (לְבַד) אָז
בְּוֹדָאֵי שָׁגַם יָכוֹל לְהִשְׁיב.
אָבֵל כְּשֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁנָה "מְשִׁיב" (לְבַד) אָז
אָסוּר לְשׂאֹל.

יש דינים והלכות איך אדם צריך לקיים מצות

לכתחילה

יש הלכות ודינים

מה יעשה אדם בשמחה.

= במצב הרגיל

(בתחילת כל מעשה)

בדיעבד

= לאחר מעשה, בשמחה ולא עשה מה שהיה

צריך לעשות לכתחילה, - מה יעשה?

האם יצא או לא יצא... האם צריך לחזור או לא צריך לחזור?

לדונא

לכתחילה צריך לדקדק באותיות ק"ש

אבל אם בדיעבד "קרא ולא דקדק באותיותיה"

מה יעשה בדין ??? יצא יצא או לא יצא ?

אומרת לנו המשנה: לרבי יהודה לא יצא ולרבי יוסי יצא

והלכה כרבי יוסי.

חומר אוקולא

(חמור וקל)

שואל - חמור, כיון ששואל מעצמו בשלזמו של חברו.

משיב - קל, כיון שעונה למי ששאל לשלזמו כבר...

להפסיק באמצע ק"ש - חמור.

להפסיק בין הפרקים - קל

כשהתורה אומרת שמותר את הדבר החמור כל שכן (בדאי) שמותר גם את הדבר-_____.

אבל כשכתוב בתורה שמותר דוקא את הדבר הקל יהיה אסור את הדבר ה-_____ כי רק את הקל התירו...

סדר פרשיות קריאת שמע

הסיבה	סדר הפרשות	ברכות פרק ב' - משנה ב'
		פרשה ראשונה:
		פרשה שנייה:
		פרשה שלישית:

גזר והדבק את פרשות ק"ש כפי סדר אמירתם

והיה אם שמע

שמע ישראל
...ואהבת את ה' אלוהיך

ויאמר
ה' אל משה לאמר

ליד כל פרשה הדבק את הסיבה מדוע קודמת היא לחברתה.

שנאמר בה מצות תלמוד
תורה שמצותה גם ביום
וגם בלילה

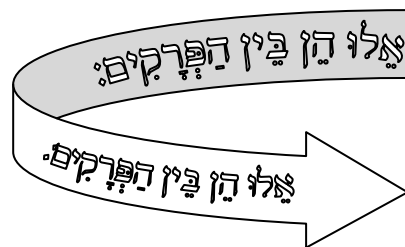
כדי שיקבל עליו
על מלכות שמים
תחילה.

שנאמר בה מצות ציצית
שמצותה רק ביום ולא
בלילה

קרא ולא דקדק באותיותיה...

חיבר את שתי האותיות וקרא:	במקום לקרוא
על כבוד	על לבבך
ואבדת מהרה	ואבדתם מהרה
בכל לבבכם	בכל לבבכם
מה הדין?	
מהלוקת רבי יוסי ורבי יהודה	
לפי רבי יהודה:	לפי רבי יוסי:
_____	_____

אלו הן בין הפרקים:

- 1 בין _____ ל_____
- 2 בין _____ ל_____
- 3 בין _____ ל_____
- 4 בין _____ ל_____
- 5 בין _____ ל_____

רבי יהודה אומר:

בין _____ ל_____ לא יפסיק.

יוצר אור, שמע, ויאמר, אהבה רבה, אמת ויציב, והיה אם שמוע

ברכות פרק ב' משנה ג' ~~~

קטע מהמשנה	הפירוש ~ הדבק ~	הדין
הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו		לפי _____ לפי _____ הדין: _____
קרא ולא דקדק באותיותיה		לפי _____ לפי _____ הדין: _____
הקורא למפרע		לכולי עלמא (לכל העולם) = לפי כולם הדין: _____
קרא וטעה		כשיודע באיזה פרק כשלא יודע באיזה פרק _____

גזר הדבק את הפירוש במקום המתאים.

קרא את הפסוקים
שלא כסדרן, אחד
לפני השני.

לא השמיע לאזניו
את קריאת שמע
אלא קרא ללא קול.

קרא וטעה באחד הפסוקים
ואינו יודע מהיכן
טעה ובאיזה פסוק...

חבר שתי מילים ביחד
כגון: "צלהק" -
מקום "צ" - "ק" - "ק" - "ק"

מה מותר לומר על האיילן ומה אסור?

הסיבה:	השלם:	
כי _____ ויכול לכוון		מותר לומר:
כי _____ ולא יכול לכוון		אסור לומר:

ברכות פרק ב' משניות ב' ו' ל' ~~~

הסיבה שעשה כן	מה עשה רבן גמליאל?	הסיבה	הדין במשנה	
_____	קרא בלילה הראשון שנשא	_____	חתן פטור מקריאת שמע	1
_____	רחין בלילה הראשון שמתה אשתו	_____	אבל אסור לרחוץ	2
_____	בשמת טבי עבדו קבל עליו תנחומין	_____	אין מקבלין תנחומין על העבדים	3

למנוע ממנו תענוג \ כי לא רצה לבטל ק"ש אכילו פעם אחת \ כי הוא לא חשוב \
כי הוא טרוד במצוה \ כי אצלו זה מניעת צער \ כי היה עבד כשר

גזר והדבק במקום המתאים.

את שאין
למטה צרף
בהו

החיצונים

הפנימים

אם יכולים
להתחיל
ולגמור עד
שיגיעו לשורה

אם לא יכולים
להתחיל
ולגמור עד
שיגיעו לשורה

את שלמטה
צרף בהו

ברכות פרק ג' משניות א'-ב'

בס"ד

קריאת שמע

מי פטור ומי חייב ?

חייבים	פטורים	
		האנשים המלוים את המת
		האנשים שקברו והוזרים לעשות שורות
		האנשים העומדים בשורה

הקף בעגול את הדין הנכון - פטורים או חיבים, והשלים את הסבה ממחסן המלים.

בס"ד

ברכות פי"ג משנה ג'

מאלו מצוות נשים, עבדים וקטנים פטורים ובאלו מצוות הם חיבים?

מצות	נשים	עבדים	קטנים
קריאת שמע	חיבות פטורות הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:
תפילין	חיבות פטורות הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:
תפילה	חיבות פטורות הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:
מזוזה וברכת המזון	חיבות פטורות הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:	חיבים פטורים הסיבה:

כי זה מצוה שהזמן גרמא \ כי דינם כנשים \ כי לא יכולים לשמור על גוף נקי \ כי זה מצוה שאין הזמן גרמא \
כי זה בקשת רחמים ולכן חיבות \ כי אביו לא יכול להיות איתו תמיד בקי"ש \ מדין חינוך

ה' צוה אותנו בתורה לקיים תרי"ג = 613 מצוות
 חלק מהמצוות הם מצוות עשה
 וחלק מהמצוות הם מצוות לא תעשה.

מצוות

לא תעשה

= אל תעשה, ה' צוה אותנו שלא לעשות את זה
 כגון: לא לאכול חמץ בפסח.

מצוות

עשה

= תעשה, ה' צוה אותנו לעשות את זה
 כגון: מצוות ציצית - ללבוש ציצית.

לפניך מ ספר מצוות כתוב כל אחת במקום המתאים

מצוות עשה	מצוות לא תעשה

לא לגנב \ כבוד אב ואם \ מזוזה \ לא לזרוע בשמיטה \
 ישיבה בספה \ לא לגזל

במצוות עשה יש מצוות שהזמן נרמא
 ויש מצוות שאין הזמן נרמא
 נשים פטורות ממצוות שהזמן נרמא.

מצוות עשה שהזמן נרמא

= מצוה שהזמן גורם שנקיים אותה.

כגון: קריאת שמע שיש לה זמן מסוים שאדם חייב לקרוא בו
 ק"ש, בזמן ששוכבים ובזמן שקמים, שנאמר "ובשכבך ובקומך".

מצוה כזאת נשים פטורות מלקימה

מצוות עשה שאין הזמן נרמא

= מצוה שאין הזמן גורם שנקיים אותה

אלא מצוה כל הזמן - כל היום.
 כגון: כבוד אב ואם שלמצוה זו אין זמן מסוים אלא מצוה כל היום.

מצוה כזאת נשים חייבות לקימה

היכן זה כָּתוּב בַּמִּשְׁנָה?

העתק את לשון המשנה.

לשון המשנה	היכן כָּתוּב בַּמִּשְׁנָה שְׁ-
	אדם טמא מהרהר בליבו את קריאת שמע
	אדם טמא לא יכול להרהר את ברכות ק"ש
	אדם טמא מהרהר בליבו את ברכת המזון
	אדם טמא לא יכול להרהר את ברכת על נטילת ידים והמוציא
	רבי יהודה סובר שגם טמא יכול להתפלל בפיו

מהלכות חכמים ורבי יהודה

האם מתר לאדם טמא (בעל קרי)

לקרא קריאת שמע וברכותיה?

והאם יכול לומר את הברכות שלפני המזון ושלאחר המזון?

הדין השלם:	הדין	האם מתר לטמא לומר את:
לפי רבי יהודה	לפי חכמים	קריאת שמע
כי סובר שדברי תורה אינם מקבלים טמאה	כי זה מדאורייתא	ברכות ק"ש לפניה ולאחריה
כי סובר שדברי תורה אינם מקבלים טמאה	כי זה מדרבנן	ברכות שלאחר המזון (ברכת המזון)
כי סובר שדברי תורה אינם מקבלים טמאה	כי זה מדאורייתא	ברכות שלפני המזון (על נט"י והמוציא)
כי סובר שדברי תורה אינם מקבלים טמאה	כי זה מדרבנן	

מתר לומר בפה \ מתר רק להרהר בלב \ אסור גם להרהר בלב

בס"ד

כַּנְגָד? אֵיךְ קָרְבָנוֹת
תִּקְנוּ חֻכְמַיִם אֶת הַתְּפִילֹת?

ברכות פרק ד' - משנה א'

כְּנָגָד :	תְּפִילֹת שֶׁתִּיקְנוּ חֻכְמַיִם:
	תְּפִילַת שְׁחֵרִית
	תְּפִילַת מִנְחָה
	תְּפִילַת עֲרֵבִית
	תְּפִילַת מוֹסֵף בְּרֵאשׁ חוֹדֵשׁ, שַׁבָּת וְחַג

גִזֵר וְחִדְבֵק בְּמָקוֹם הַמְתַאִים.

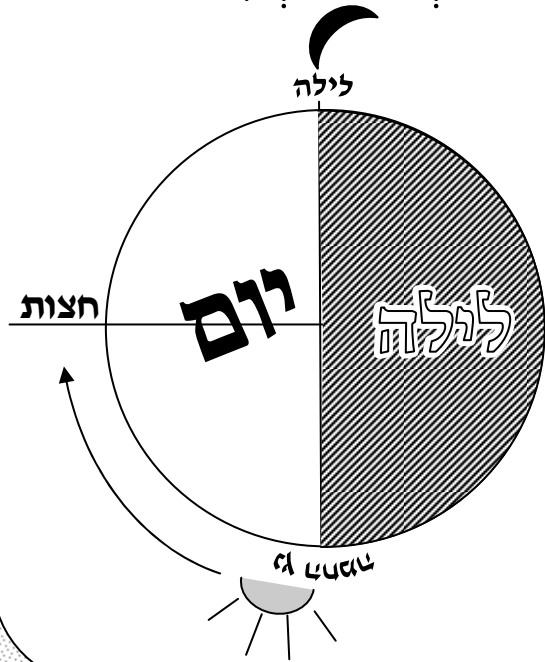
קָרְבַן תְּמִיד שֶׁל
בֵּין הָעֲרֵבִים

קָרְבַן
תְּמִיד שֶׁל שַׁחַר

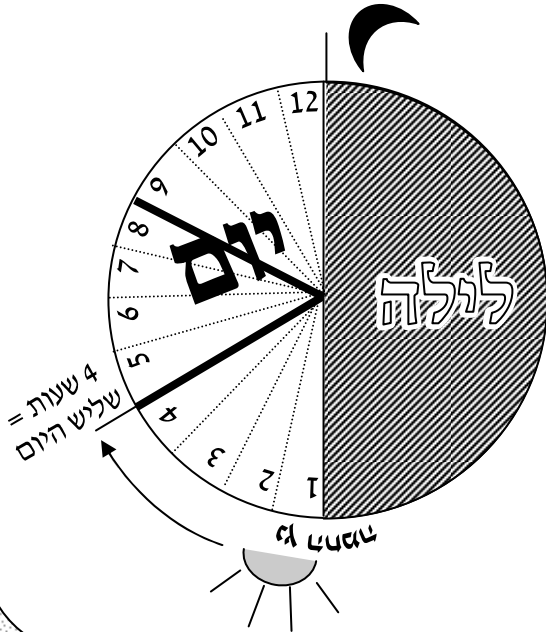
קָרְבַן מוֹסֵף
קָרְבַן שֶׁהוֹסִיפוּ
בְּרֵיחַ, שַׁבָּת וְחַגִּים

הַקָּרְבַּת אֲבָרִים
כָּל הַלֵּילָה

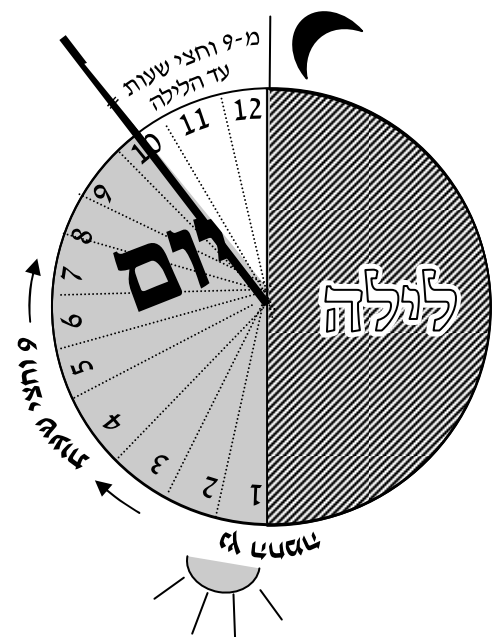
לתנא קמא: תפלת השחר
עד חצות. (חצי היום)

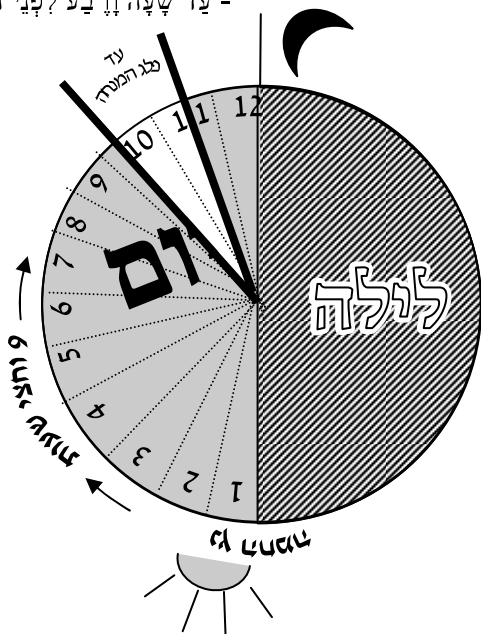
רבי יהודה אומר עד ארבע
שעות (שהם שליש היום)

לתנא קמא: תפלת מנחה
עד הערב

רבי יהודה אומר מ-9 וחצי שעות
עד פלג המנחה = עד חצי מהזמן של מנחה
- עד שעה ורבע לפני הלילה

ברכות חכמים ורבי יהודה

עד מתי אפשר להתפלל
תפילת שחרית, מנחה, ערבית ומוסף

לפי רבי יהודה	לפי תנא קמא	סוגי התפילות:
_____	_____	עד מתי אפשר להתפלל תפילת שחרית
_____	_____	עד מתי אפשר להתפלל תפילת מנחה
_____		עד מתי אפשר להתפלל תפילת ערבית
_____	_____	עד מתי אפשר להתפלל תפילת מוסף

ברכות פרק ד' משנה ג'

מה היין?

האם צריך להתפלל את כל שמונה עשרה הברכות?

_____	לפי רבן גמליאל
_____	לפי רבי יהושע
_____	לפי רבי עקיבא

תפילות רבי נחוניא בן הקנה

רבי נחוניא בן הקנה
היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש
וביציאתו תפילה קצרה:

בכניסתו מהו אומר

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי. שלא
יארע דבר תקלה על ידי. ולא אכשל בדבר הלכה
וישמחו בי חברי. ולא אמר על טמא טהור ולא על
טהור טמא. ולא על מותר אסור. ולא על אסור
מותר. ולא יבשלו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם:
כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: גל עיני ואביטה
נפלאות מתורתך:

ביציאתו מהו אומר

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אלהי ואלהי אבותי. ששמת
חלקי מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקי מיושבי
קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים
לדברי תורה, והם משכימים לדברים בטלים. אני
עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר, והם עמלים
ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ
לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנאמר
ואתה אלהים תורדם לבאר שחת אנשי דמים
ומרמה לא יחזו ימיהם. ואני אבטח בך:

תפילות רבי נחוניא בן הקנה

צבודה

1) על מה התפלל רבי נחוניא בן הקנה כשנכנס לבית המדרש?

2) מהי התפילה שהתפלל רבי נחוניא ביציאתו מבית המדרש?
חקף בעיגול את התשובה הנכונה.

א. בקשה מה' ב. הודאה לה' ג. תחנונים מה'

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ...

השלם:

ששמת חלקי מיושבי _____ ולא שמת חלקי
מיושבי _____. שאני משכים והם משכימים. אני משכים
ל_____, והם משכימים ל_____.
אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל _____, והם עמלים
ואינם מקבלים _____. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי
_____, והם רצים ל_____.

חכמים תיקנו תפילת שמונה עשרה שיש בה שמונה עשרה ברכות
 לאחר מכן תיקנו ברכה נוספת – הברכה התשע עשרה "ולמלשינים"
 3 הברכות הראשונות הם שבת לה' 3 הברכות האחרונות הם הודיה לה'
 שאר הברכות האמצעיות הם בקשות מה'

לפניך 19 הברכות שבתפילת העמידה,

את 3 הברכות הראשונות – שבת לה' **צבע באדום**

את 3 הברכות האחרונות – הודיה לה' **צבע בכחול**

ואת הברכות האמצעיות – בקשות מה' **צבע בצהוב**

			אתה קדוש ושמך קדוש	השיבה שופטינו כבראשונה
		שמע קולנו ה'	השיבנו אבינו לתורתך	אתה גבור לעולם ה'
	מודים אנחנו לך	את צמח דוד עבדך מהרה	ולמלשינים אל תהי תקוה	רצה ה' אלקינו בעמך ישראל
על הצדיקים	סלח לנו אבינו	שים שלום	רפאנו ה' ונרפא	תקע בשופר גדול לחרותנו
אתה חונן לאדם דעת	ברך עלינו את השנה הזאת	מגן אברהם	ולירושלים עירך ברחמים תשוב	ראה נא בענינו

חכמים תקנו שפשאדם מתפלל צריך הוא לכוון את פניו כנגד בית המקדש.

~ השלם ממחסן המלים: ~

**להיכן מכוון אדם את פניו כשמתפלל בחוץ לארץ,
בארץ ישראל, בירושלים ובבית המקדש?**

היכן עומד ומתפלל:	מכוון את פניו לכוון:	שנאמר:
כשעומד ומתפלל בחוץ לארץ	_____	"והתפללו אליך דרך ארצם"
כשעומד ומתפלל בארץ ישראל	_____	"והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בזרתי בה"
כשעומד ומתפלל בירושלים	_____	"והתפללו אל הבית הזה"
כשעומד ומתפלל בבית המקדש	_____	"תפללו אל המקום הזה"

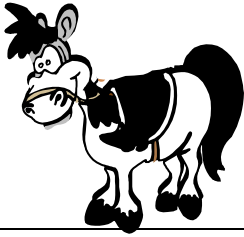
ירושלים \ ארץ ישראל \ קודש הקדשים \ בית המקדש

והלכה: כ

והתפללו אל ה' דרך ארצם	כיון השמיים פטר אותו	כיון ארצו
והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בזרתי בה	_____	_____
והתפללו אל הבית הזה	_____	_____
תפללו אל המקום הזה	_____	_____
מחשב	כחבר עיר	כחבר עיר
מחשב	כחבר עיר	כחבר עיר

האם מכוון אדם את פניו כנגד בית המקדש?

מחשב

הִיָּה רוֹכֵב עַל הַחֲמוֹר...

וְצָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מַה יַעֲשֶׂה?

מְדוּעַ? (הַדְּבָק)	מַה יַעֲשֶׂה? (הַשְּׁלֵם מִהַמְּשָׁנָה)	פֶּרֶק ד' מִשְׁנֵה ה'
	_____	אִם יָכוֹל לִירֵד מִהַחֲמוֹר
	_____	אִם אֵינּוּ יָכוֹל לִירֵד מִהַחֲמוֹר
	_____	אִם אֵינּוּ יָכוֹל לְהַחֲזִיר אֶת פָּנָיו

הַדְּבָק בַּמְּקוֹם הַמִּתְאִים.

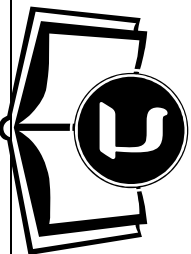
כִּי אִם יֵרֵד מִהַחֲמוֹר
הַחֲמוֹר יִבְרַח לוֹ.

כִּי יֵשׁ לוֹ אֶפְשָׁרוֹת לְשֹׁמֵר
עַל הַחֲמוֹר שְׁלֵא יִבְרַח

כִּי צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל
הַדְּרָךְ כְּדֵי שְׁלֵא יִטְעָה.

ברכות פרק ה' משנה א'

מה הדין? האם באמצע שמונה עשרה יכול להפסיק או לא הפסיק?	
במקרה ש-	מה הדין? הפסיק או לא הפסיק?
בשם לך יהודי שואל בשלומי	_____
בשם לך גוי שואל בשלומי	_____
בשם רגיל פרוץ על עקבו	_____
בשם רגיל או עקרב פרוץ על עקבו	_____

ברכות פרק ה' משנה ב'
הוספות להתפילת שמונה עשרה

מזכירי אותה ב-	לפי	דהוספה
_____	תנא קמא	כמציא שפתי מוספים פעריכי
_____	רבי עקיבא	”והבדיל”
_____	רבי אליעזר	– אפיה חזקתה... ...ולתבדיל ה' אלקינו בין קדש לחול

ברכות פרק ה' משנה ב'

הוֹסְפֹת לְתַפִּילַת שְׁמוֹנָה עָשָׂרָה (בְּהַרְף)

מְזַפְרִין אוֹתָהּ בְּבִרְכַת -	פְּרוּשָׁה (הַדְּבִק אֶת הַפְּרוּשׁ הַמְתַּאִים)	הַהוֹסְפָה בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה
_____		גְּבוּרֹת גְּשָׁמִים
_____		שׁוֹאֵלִין הַגְּשָׁמִים

הַדְּבִק בַּמְקוֹם הַמְתַּאִים.

מְזַפְרִים אֶת גְּבוּרֹת ה' שְׁמוּרִיד לְנוּ גְשָׁם - "מְשִׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגְּשָׁם"

מְבַקְשִׁים מֵה' גְּשָׁמִים "וְתֵן טַל וּמָטָר"

גיזרו והדביקו במקום המתאים

שְׂמוּדִים לְה' (בְּבִרְכַּת מוֹדִים) עַל שֶׁנָּתַן לָנוּ דַעַת שְׂאֲנַחֲנוּ יְכוּלִים לְהַבְדִּיל בֵּין קוֹדֵשׁ לְחוֹל...

כִּינּוּן שְׂבִרְכַּת "בְּרַךְ עָלֵינוּ" זֶה בְּקִשְׁת פְּרִנְסָה וְלָכֵן מְבַקְשִׁים שֵׁם עַל הַגֶּשֶׁם שֶׁמְבִיא פְּרִנְסָה... (מְצַמֵּחַ פְּרוֹת)

כְּמוֹ שֶׁתַּחֲזִית הַמַּתִּים זֶה נְתִינַת חַיִּים לְעוֹלָם כָּךְ גַּם הַגֶּשֶׁמִּים נוֹתְנִים חַיִּים לְעוֹלָם שְׂאִי אֶפְשֶׁר לַחֲיוֹת בְּלַעֲדֵיהֶם. (לֹא הַצּוֹמֵחַ וְלֹא הָאָדָם...)

א. שְׂזוּהִי הַבְּרָכָה הַרְאֵשׁוֹנָה שֶׁשִׁיכַת לְיוֹם חוֹל.
ב. בְּשִׁבִיל לְהַבְדִּיל צְרִיךְ דַּעַת... וּבְבִרְכָה זֹאת מְבַקְשִׁים עַל הַדַּעַת "אֶתְּהָ חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת"...

בס"ד

פְּרָכּוֹת פֶּרֶק ה' אֵשֶׁנָּה פ'

תְּשׁוּבָה	שְׂאֵלָה
	מְדוּעַ מִזְכִּירִים "מְשִׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם" בְּבִרְכַּת "מַחֲיָה הַמַּתִּים" ?
	מְדוּעַ מְבַקְשִׁים מִה' "וְתֵן טַל וּמָטָר לְבִרְכָה" בְּבִרְכַּת "בְּרַךְ עָלֵינוּ" ?
	מְדוּעַ לְפִי תִנָּא קָמָא אוֹמְרִים "הַבְּדִלָה" בְּבִרְכַּת "אֶתְּהָ חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת" ?
	מְדוּעַ לְפִי רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים "הַבְּדִלָה" בְּבִרְכַּת "מוֹדִים" ?

ברכות פרק ה' משנה ג'

העובר לפני התבה וטעה - יעבר אחר תחתיו (במקומו...)
מניין הוא מתחיל (להתפלל)?

גזרו והדביקו במקום המתאים

כיון שהו
 נחשבות לברכה אחת
 ואם טעה באמצע חיב
 לחזר
 לתחילתו

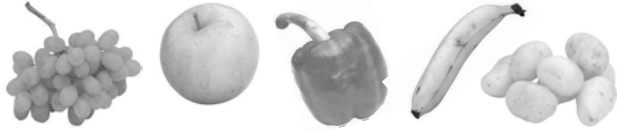
כיון שהו
 נחשבות לברכה אחת
 ואם טעה באמצע חיב
 לחזר
 לתחילתו

כיון שכל אחת
 נחשבת לברכה בפני
 עצמה ולכן חוזר
 לתחלת אותה
 ברכה

הסיבה: (הדבק)	החזן השני מתחיל להתפלל מ-	אם החזן הראשון טעה ב-
	_____	ב-3 הברכות הראשונות ~ שבח לה' ~
	_____	ב-13 הברכות האמצעיות ~ בקשות מה' ~
	_____	ב-3 הברכות האחרונות ~ הודאה לה' ~

מתחילת הברכה שטעה בה \ מתחילת שלושת הברכות

הַיַּעַד מְבָרְכִין עַל-

מה מקריב עלי-

_____	על פירות האילן (-העץ) מברך:	
_____	על היין מברך:	
_____	על פירות הארץ מברך:	
_____	על תפת - לחם, מברך:	
_____	על הירקות מברך:	
_____		לפי תנאי קמח
_____		לפי רבי יהודה
_____	והלכה כ-	

העובר לפני התורה...

המקרה:	הדין במשנה:	הדין בימינו (שיש סידורים)
העובר לפני התיבה האם יכול לענות "אמן" אחר הפהנים?	_____	_____
שליח ציבור - פהן ויש פהן אחר חוץ ממנו, האם הוא יכול לברך ברפת פהנים?	_____	_____
שליח ציבור - פהן ואין שם פהן אלא הוא, האם הוא יכול לברך ברפת פהנים?	_____	_____

הַבְּרָכוֹת עַל יְרֻקוֹת וּפְיֻרוֹת הָאָרֶץ

על הירקות ופירות הארץ מברכים עליהם "בורא פרי האדמה" רק בשאובלים אותם בדרך אכילתן - כמו שרגילים לאוכלם. אבל אם משנים מדרך אכילתן מברכים עליהם "שהכל".

<i>כַּעֲכֵי אֹתָם</i> feinan	<i>כַּעֲכֵי אֹתָם</i> מ-כַּעֲכֵי אֹתָם <i>feinan ka</i>	דָּרָךְ אֲכִילָתוֹ (הַרְגִילוֹת)
מְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם:	מְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם:	
	כִּי שָׁנָה מְדַרְךְ אֲכִילָתוֹ	פִּירוֹת וְיֻרְקוֹת שְׂרָגִילִים לְאוֹכְלֵם
	כִּי אָכַל אוֹתָם בְּדָרָךְ אֲכִילָתוֹ	חֵי (=לא מבושל)
	כִּי אָכַל אוֹתָם בְּדָרָךְ אֲכִילָתוֹ	פִּירוֹת וְיֻרְקוֹת שְׂרָגִילִים לְאוֹכְלֵם
	כִּי אָכַל אוֹתָם בְּדָרָךְ אֲכִילָתוֹ	מְבוּשָׁל
	כִּי אָכַל אוֹתָם בְּדָרָךְ אֲכִילָתוֹ	פִּירוֹת וְיֻרְקוֹת שְׂרָגִילִים לְאוֹכְלֵם
	כִּי אָכַל אוֹתָם בְּדָרָךְ אֲכִילָתוֹ	גַּם חֵי וְגַם מְבוּשָׁל

שהכל \ בורא פרי האדמה

כִּיּוֹן אֲפִינְיוֹ אֲפִינִים הֲבֵינָהּ?

על מה יברך תחילה?

מחלוקת:	הדין:	הסיבה: (הדבוק)
לפי רבי יהודה:		
לפי חכמים:		

גיזרו והדביקו במקום המתאים

כיון שארץ ישראל נשתבחה בהם

כיון שחביב (מה שאהוב עליו) עדיף.

דיני טעויות בברכות

הדבק במקום המתאים.

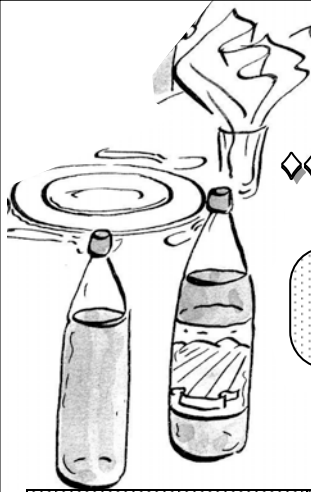
כיון שבברכה
זו אנו מודים
על הכל.

כיון שפירות
האדמה
אינם גדלים
על העץ

כיון
שהעץ
גדל על
האדמה

הסיבה - הדבק -	מה הדין? יצא או לא יצא	המקרה:
	_____	ברך על פירות האילן "בורא פרי האדמה":
	_____	ברך על פירות הארץ (פירות האדמה) "בורא פרי העץ"
	_____	על כלם אם אמר "שהכל נהיה בדברו"

אבל לכתחילה צריך לברך על כל דבר את ברכתו המיוחדת לו.

חיו יושבין לאכול...

האם אחד יכול להוציא את כלם בברכתו או כל אחד מברך לעצמו?

השלים: מה הדין?

המקרה:	השלים ממוחסן המלים: מה הדין?	הסבה:
חיו יושבין לאכול (בלי הסבה)	_____	פי לא קבעו סעודה ביחד
הסבו (ישבו לאכול) (ביחד)	_____	פי קבעו סעודה ביחד
אכלו כל אחד בנפרד אך הודיעו שקובעים סעודה	_____	פי קבעו סעודה ביחד

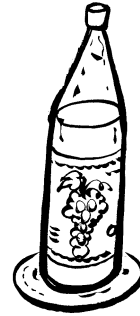
כל אחד ואחד מברך לעצמו \ אחד מברך לכולם

אדם שיש לו פת ופרפרת

מי פוטר את מי?

המקרה:	מה הדין? השלים:	הסבה
אם הוא ברוך ואכל את הפת	פטר את _____	פי ברוך על _____ ולכן פוטר את הטפל
אבל אם הוא ברוך ואכל את הפרפרת	_____ פטר את _____	פי ברוך על _____ ולכן לא פוטר את העקר

מחסן מלאים לא \ פת \ פרפרת \ טפל \ עקר

בא לָהֶם יַיִן בְּתוֹךְ הַמְּזוֹן

מתי אחד יכול להוציא את כלם בברכתו על היין, ומתי כל אחד מברך לעצמו?

הדבק את הסכה.	השלים מהמשנה: מה הדין?	המקרה:
		בא להם יין בְּתוֹךְ הַמְּזוֹן (=בתוך הסעודה)
		בא להם יין לְאַחַר הַמְּזוֹן (=לאחר הסעודה)

גזור והדבק במקום המתאים.

כי הם עסוקים באכילה ולא מקשיבים לברכתו וגם אם יענו אמן יוכלו להחניק.

כי הם סיימו את האכילה ופנויים להקשיב לברכה ולענות אמן בלי סכנה.

מִתֵּי בְרָכָה

מִתֵּי בְרָכָה

אַחֲרוֹנָה

רֵאשׁוֹנָה

זו בְּרָכָה
שְׂמֵבְרָכִים

זו בְּרָכָה
שְׂמֵבְרָכִים

שְׂאוּכָלִים _____

שְׂאוּכָלִים _____

אחרי \ לפני

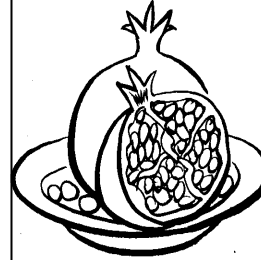
לפניך כמה סוגי מאכלים.

השלם מפתחון המלים את הברכות הראשונות
והאחרונות המתאימות לכל מאכל ומאכל.

סוג המאכל	ברכה ראשונה	ברכה אחרונה
חמ		
נימ		
צוקיה		
קכ		

שהכל \ המוציא \ ברכת המזון \ על המחיה \ בורא נפשות \ מזונות

אֲכַל תְּאֲנִים עֲנָבִים וְרִמּוֹנִים...

איזו בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה

יָבֵרַךְ עַל פְּרוֹת מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים?

מחלוקת

לפי רבן גמליאל	_____
לפי חכמים	_____

וההלכה היא כמו _____ שברכת המזון מברכים רק
על לחם.

אבל על פרות משבעת המינים מברכים רק
ברכה אחת _____ .

מהיכן לזמדים ברכת המזון מהתורה?

ח ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש: ט ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחלב נחשת: י ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך: (דברים ח,ז,ט.)

גזר והדבק במקום המתאים.

על מה מברכים ברכת המזון?

שנאמר "ושבעת" וכל מה שאדם שבע ממנו לברך עליו ברכת המזון

כי פסוק י' מדבר רק על פסוק ט' שלפניו שנאמר בו לחם.

כי פסוק י' מדבר גם על פסוק ח' שנאמר בו שבעת המינים.

מה הסבה: הדבק.	השלם ממחסן המלים מברכים ברכת המזון על:	מחלוקת:
	רק א	לפי חכמים:
	א ט	לפי רבן גמליאל:
	א ט	לפי רבי עקיבא:

שבעת המינים \ לחם \ שלק

מה זה?

בס"ד השלם מהתרמילון.

ברכות פרק ז' משנה א'

תְּרוּמָה
גְּדוּלָה

אדם שצמחה לו תבואה בשדה חיב להפריש ממנה " _____ " לכהן. וכמה מפריש?
מהתורה: מספיק להפריש אפילו _____ אחת. **וימדרבנן:** (חכמים תקנו) שעין יפה זה להפריש 1 מ 40
חטים, - כלומר: מכל 40 חטים מפריש 1 מהם לכהן. עין בינונית זה להפריש 1 מ 50. ועין רעה זה 1 מ 60

מַעֲשֵׂר
רֵאשֹׁן

לאחר שהפריש הישראל לכהן תרומה גדולה צריך להפריש ממה שנשאר לו מעשר ללוי – הנקרא:
" _____ " וכמה מפריש עבורו? _____ . מכל 10 חטים הוא נותן ללוי חטה אחת.

תְּרוּמַת
מַעֲשֵׂר

לאחר שהלוי קבל מהישראל "מעשר ראשון" חיב הלוי להפריש ממנו " _____ " לכהן.
וכמה מפריש עבורו? עשירית – 1 מ 10. (ואין הלוי חיב להפריש לכהן תרומה גדולה אלא רק תרומת
מעשר)

מַעֲשֵׂר
שְׁנִי

בשנים א', ב', ד', ה' (מתוך כל שבע שנים) חיב הישראל להפריש " _____ " ואוכל אותו
ב _____ . אבל מחוץ לירושלים אסור לאוכלו אלא אם כן _____ את הפרות בכסף ומעלה את הכסף
לירושלים וקונה בו _____ ואוכלו שם, (חוץ מהחמש שצריך להוסיף). וכמה מפריש? עשירית – 1 מ 10.

מַעֲשֵׂר
עֲנִי

בשנים ג', ו', (מתוך כל שבע שנים) חיב הישראל להפריש " _____ " ל _____ וכמה
מפריש? עשירית. 1 מ 10 ואפשר לאוכלו גם מחוץ לירושלים...

הַקֹּדֶשׁ

אדם שהקדיש חפץ או תבואה לה' החפץ נהפך ל " _____ " – קדוש, ואסור לו לאכול אותו. אם רוצה
להשתמש בו או לאוכלו יכול לפדות ההקדש בכסף ואת הכסף להביא לבית המקדש וכשפודה את ההקדש
צריך להוסיף " _____ " = 1 מתוך 5 חלקים מדמי פדיונו.

עשירית \ ירושלים \ מעשר שני \ מעשר ראשון \ חטה \ פדה \ מעשר עני \ תרומה גדולה \ חמש \ אכל \
עניים \ תרומת מעשר \ הקדש

תְּרֵמִילוֹן

מושגים

בס"ד השלם מהתרמילון.

ברכות פרק ז' משנה א'

זימון

שלושה אנשים שאכלו _____, אחד מהם _____ את חבריו לברך את ה' - "ברכת _____".
חז"ל למדו זאת מהפסוק: "גדלו רבים = 2) לה' אתי (=1) ונרוממה שמו יחדיו" ...
וכן מהפסוק: "כי שם ה' אקרא (=1) הבו רבים = 2) גודל לאלקינו" הרי שלושה אנשים.

דמאי

פרות שנלקחו מעם הארץ (אדם שלא יודע הלכות...) חז"ל תקנו שצריך להפריש מהם _____ ו _____
בין שעמי הארצות שאינם מעשרים את פרותיהם ולכן חיבים לעשרם (מספק, אולי הם
לא מעשרים). ופרות אלו נקראים " _____ " דא-מאי = (פרי) זה מהו? מעשר או לא...

טבל

דגן שלא הפרישו ממנו _____ ו _____ נקרא " _____ " ואסור לאכול ממנו עד שיפרישו
ממנו תרומות ומעשרות.

מירוח

אין מתחיבים בהפרשת תרומות ומעשרות אלא רק לאחר מרוח הכרי בגרן - לאחר ש _____
ומישרים את ערמת התבואה בגמר הדישה (=ההפרדה בין השבלים לחטים) והזריחה (=ההפרדה בין המוץ לגרעינים, על ידי
העפתם ברוח).

חומש

מעשר שני מעלים ל _____ ואוכלים אותו שם. אך אם קשה לאדם לעלות את ה _____ עד לירושלים
יכול לפדותם בכסף (והקדשה שבפרות עוברת לכסף...) ואת הכסף מעלה לירושלים וקונה בו _____ ואוכלו
שם. וכך גם פודה הקדש שהקדיש לה'. אך כשפודה אותם צריך להוסיף חמש (1 מתוך 5) על דמי פדיונו.

תראיתא:

תרומות ומעשרות \ בנחד \ פרות \ טבל \ ירושלים \ מזון \ המזון \ דמאי \ מזמן \ חשודים \ מחליקים

הַפְּרָשָׁת הַתְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת

מי נותן למי?	נוהג בשנים	שיעור-כמות ההפרשה	
הישראל לכהן	כל השנים	מן התורה : הפרשת חיטה אחת לכהן פוטרת הכל. מדרבנן : עין יפה (של אדם): אחד מארבעים (חיטים), עין בינונית אחד מחמישים, עין רעה אחד משישים.	תְּרוּמָה גְּדוּלָה
הישראל ללוי	כל השנים	עשירית (חלק אחד מתוך עשר) ממה שנשאר לו (אחרי התרומה גדולה שנתן לכהן).	מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן
הלוי לכהן	כל השנים	עשירית ממעשר ראשון שקיבל מהישראל	תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר
הישראל לוקח לעצמו (ואוכלו בירושלים)	בשנים: א, ב, ד, ה	עשירית ממה שנשאר לו.	מַעֲשֵׂר שֵׁנִי
הישראל לעניים	בשנים: ג, ו	עשירית ממה שנשאר לו.	מַעֲשֵׂר עֲנִי

הַפְּרָשָׁת הַתְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת

מי נותן למי?	נוהג בשנים	שיעור-כמות ההפרשה	
הישראל לכהן	כל השנים	מן התורה : הפרשת חיטה אחת לכהן פוטרת הכל. מדרבנן : עין יפה (של אדם): אחד מארבעים (חיטים), עין בינונית אחד מחמישים, עין רעה אחד משישים.	תְּרוּמָה גְּדוּלָה
הישראל ללוי	כל השנים	עשירית (חלק אחד מתוך עשר) ממה שנשאר לו (אחרי התרומה גדולה שנתן לכהן).	מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן
הלוי לכהן	כל השנים	עשירית ממעשר ראשון שקיבל מהישראל	תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר
הישראל לוקח לעצמו (ואוכלו בירושלים)	בשנים: א, ב, ד, ה	עשירית ממה שנשאר לו.	מַעֲשֵׂר שֵׁנִי
הישראל לעניים	בשנים: ג, ו	עשירית ממה שנשאר לו.	מַעֲשֵׂר עֲנִי

אֹכֵל טָבֵל... אֵין מְזַמְּנִין עֲלֵיהֶם.

גִּזְזוּר, הַדְּבֵק וְהַשְּׁלֵם
מִמַּחְסוֹן הַמְּלִים בְּמָקוֹם
הַמְתָּאִים.

גוי שרופץ
להתגיר והוא
מל אף לא
טבל במקוה
ואכל אתנו

שמש המגיש
אכל למסבים
שאכל פחות
מכזית פת.

אכל לחם
שהוא לא
מעשר
בודאי.

לוי שלקח את
חלקו אחרי
מרוח הכרי
ולא נתנו מזה
תרומה גדולה

אדם לא פדה
כראוי את
המעשר שני
או הקדש
ואכל אותם.

בְּהַצְלָחָה!

אין מזמנין עליהם בגלל: השלם ממחסון המלים	מה הוא עשה?	5 מקרים שאין מזמנים עליהם
שאכל דבר לא _____ וזה מצוה הבאה בעברה		אכל טבל
שאכל דבר לא מעשר שהרי לא נתנו ממנו תרומה גדולה ל _____ וזה מצוה הבאה בעברה		ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו
כי אכל דבר קדוש או שאכל את המעשר שני מחוץ ל _____ וזה מצוה הבאה בעברה		ומעשר שני והקדש שלא נפדו
כי לא חיב לברך ברכת המזון ולכן לא יכול להצטרף אתם ל _____		והשמש שאכל פחות מכזית
כי הוא עדין לא יהודי כשעוד לא טבל... ורק אחרי ש _____ יהיה גר - יהודי גמור.		והנכרי ...אין מזמנין עליהם.

אֲכַל דְּמַאי... מִזְמַנִּין עֲלֵיהֶם.

גִּזּוּר, הַדְּבֵק וְהַשְּׁלֵם בַּמְּקוֹם הַמִּתְאִים.

ברכות פרק ז' משנה א'

אֲכַל בְּכֹל זֹאת הַמִּשְׁנָה אוֹמֶרֶת שָׁפָן מִזְמַנִּים אֶתוֹ בְּגִלְל:	הֵינּוּ חוֹשְׁבִים שֶׁלֹּא מִזְמַנִּים אֶתוֹ בְּגִלְל:	מָה הוּא עֲשֵׂה?	5 מִקְרִים שֶׁמִּזְמַנִּים עֲלֵיהֶם
	בְּגִלְל שֶׁסָּפַק אִם עֲשָׂרוֹ אֶת זֶה וְאוֹלֵי אֶכֶל מִתְּבוּאָה לֹא מַעֲשֶׂרֶת...		אֲכַל דְּמַאי
	שָׂאֵכֶל מִתְּבוּאָה שֶׁלֹּא נִתְּנוּ מִמֶּנָּה תְּרוּמָה גְּדוּלָּה לִכְהֵן		וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שֶׁנִּטְּלָה תְּרוּמָתוֹ
	בְּגִלְל שְׂאוּלֵי לֹא פָּדָה טוֹב אֶת הַמַּעֲשֵׂר שְׁנֵי אוֹ הַהֶקְדֵּשׁ בֵּינָן שֶׁלֹּא נָתַן חֲמִשׁ וְאֶכֶל דְּבַר קְדוֹשׁ...		מַעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּגְּפוּוֹ
	שֶׁהוּא מִסְתַּוֵּבֵב לְהֵבִיא אֶכֶל וּלְפָנֹת אֶת הַשְּׁלַחַן וְהוּא לֹא יוֹשֵׁב אִתָּם בַּשְּׁלַחַן...		וְהִשְׁמֵשׁ שְׂאֵכֶל כִּזִּית
	בְּגִלְל שְׂאוּלֵי הֵם לֹא גְרָמִים טוֹבִים כִּי הָרִי הִתְגַּדְּרוּ דֶק מִפֶּחֶד הָאֲרִיזוֹת וְלֹא בְּגִלְל שֶׁרָצוּ לֵהִיּוֹת יְהוּדִים...		וְהַכּוֹתֵי ...מִזְמַנִּין עֲלֵיהֶם.

אִדָּם פָּדָה אֶת
הַמַּעֲשֵׂר שְׁנֵי
אוֹ הַהֶקְדֵּשׁ
בְּכֶסֶף אֲדָר לֹא
נָתַן חֲמִשׁ.

לֹוֹי שֶׁלָּקַח אֶת
חֲלָקוֹ לְפָנָי
שֶׁנִּתְּנוּ מִזֶּה
תְּרוּמָה גְּדוּלָּה
לִכְהֵן.

שְׂמֵשׁ הַמַּגִּישׁ
אֶכֶל לְמִסְבִּים
שָׂאֵכֶל כִּזִּית
פֶּת.

כּוֹתִים
שֶׁהִתְגַּדְּרוּ
בְּגִלְל שֶׁפָּחְדוּ
מִהָאֲרִיזוֹת
שֶׁסָּרְפוּ אוֹתָם.

שֶׁהֵם כֵּן
נִקְרָאִים גְרָמִים טוֹבִים אֲפִילוֹ
שֶׁהִתְגַּדְּרוּ מִפֶּחֶד.

אֶכֶל לֶחֶם
שֶׁל עֵם
הָאֲרִיזָה וְלֹא
עֲשָׂה אוֹתוֹ.

שֶׁאֵת
הַמַּעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהַהֶקְדֵּשׁ הוּא
פָּדָה טוֹב וְזֶה נִהְיָה חֲלִין
אֲפִילוֹ שֶׁלֹּא נָתַן חֲמִשׁ

שֶׁזֶה הִיָּה לְפָנָי
שֶׁהַבְּעָלִים מָרְחוּ אֶת הַכֶּרִי
וְהִתְּבוּאָה לֹא הִתְחַיְבָה עֲדִין
בְּמַעֲשֵׂרוֹת

שֶׁרַב עַמֵי הָאָרְצוֹת כֵּן
מַעֲשֵׂרִים אֶת פְּרוֹתֵיהֶם.

כִּיֵּן שֶׁהִשְׁמֵשׁ אֶכֶל
כִּזִּית יִכּוֹל לִזְמֹן אִתָּם
כִּי הִתְחַיֵּב בְּכִרְפַת הַמְּזוּן
אֲפִילוֹ שֶׁלֹּא יֹשֵׁב אִתָּם

שְׁלוֹשָׁה שָׂאֵלוֹ כְּאֶחָד חֵיבִין לְזִמֵּן.

סדר ברכת הזמון בשלושה.

נוסח הזמון:

המזמין אומר: *רבותי* _____

המסובין עונים: *יהי עט ה'* _____ *מצתה ועד אופת.*

המזמין חוזר: *יהי עט ה'* _____ *מצתה ועד אופת.*

וממשיך: *בגשות מננו ורננו ורבותי*

_____ *שאכלנו מפנו.*

המסובין אומרים: _____ *שאכלנו מפנו וקטבו חיינו.*

המזמין חוזר: _____ *שאכלנו מפנו וקטבו חיינו.*

ומברכים ברכת המזון...

ברוך \ נברך \ מברך

טַל כַּמְנֵה תִּזְמַנְרָה?

כמה צריך לאכול בשביל שיתחייב אדם בברכת המזון ובשיש שלושה אנשים יתחייב בזימון?

הסיבה	צריך לאכול לפחות:	
_____	_____	לפי תנא קמא
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	לפי רבי יהודה
_____	_____	
_____	_____	

והלכה כמו _____ שאם אדם אוכל _____ מתחייב הוא בברכת המזון ובזימון. (בשיש ג' אנשים)

כיצד מוזמנין?

נוסח הזמין:

מספר האנשים	לפי רבי עקיבא	לפי רבי יוסי הגלילי
בשלושה	נברך	נברך
בשלושה והוא	ברכו	ברכו
בעשרה	נברך	נברך
בעשרה והוא	ברכו	ברכו
במאה	ברכו	נברך
במאה והוא		ברכו
באלף		נברך
באלף והוא		ברכו
ברבוא (עשר אלף)		נברך
ברבוא והוא		ברכו

שָׁלוּ שָׂה שְׂאֵכְלוּ כְּאֶחָד
אֵינָן רְשָׁאִין לְחַלֵּק.

מתי מתיר להתחלק לשתי קבוצות, ומתי אסור?

מספר האנשים	מה הדין? האם מתיר להתחלק לקבוצות או אסור?	הסיבה
3 אָנְשִׁים	_____	_____
4,5 אָנְשִׁים	_____	_____
6-9 אָנְשִׁים	אבל עדיף שיהיו ביחד.	_____
10 אָנְשִׁים	_____	_____
20 אָנְשִׁים	אבל עדיף שיהיו ביחד.	_____

כִּיכּוּן לְכֵן כְּתוּב בַּמִּשְׁנָה?
העתק את לשון המשנה.

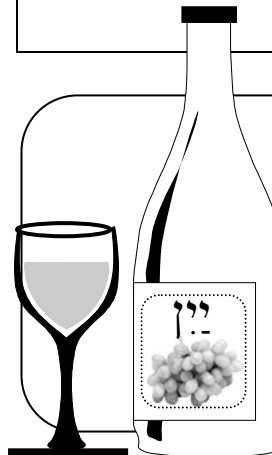
לשון המשנה	היכן כתוב במשנה ש-
_____	לפי רבי עקיבא אין הברך בין עשרה למאה אלה ובבבלם זמן באותו נסח
_____	הצבור עונים אחרי המזמן את הנסח שהוא מברך, "ברוך... שאכלנו משלו"...
_____	לפי רבי יוסי הגלילי גדל הקהל קובע את נסח הזמן
_____	לפי רבי עקיבא כמו שבבית הפנסת הנסח לא משתנה לפי גדל הקהל, כך גם בברכת המזון אין שנוי.

מַתְּלַקֵּת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְחַכְמֵי

מַה מְבָרְכִים
עַל יַיִן חַי – שֶׁלֹּא מְזוּגוּ לְתוֹכוֹ מַיִם?

ברכות פרק ז' משנה ה'

סוג היין	לפי רבי אליעזר	לפי חכמים
יין חי – ללא מים	ברכתו _____	ברכתו _____
יין מְזוּג - עם מים	ברכתו _____	ברכתו _____

וְהִלְכָה כְּמוֹ _____ שָׁגַם עַל יַיִן חַי
מְבָרְכִים _____.

עַל הַיַּיִן בְּיַמֵּינוּ ~~~~

מְבָרְכִים _____
כִּי אֵינּוּ חֲזָק כָּל כֶּד בְּמוֹ הַיַּיִן שֶׁל פְּעַם.

סדר קדוש ליל שבת

ויהי ערב ויהי בקר:

יום השישי: ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו, כי בו שבת מכל מלאכתו, אשר ברא אלקים לעשות:

מקבת ה"ן

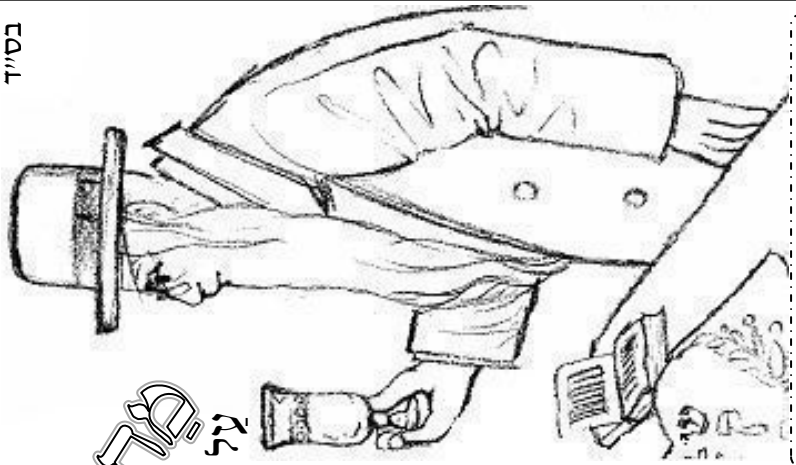
סברי מרנן: ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

מקבת ה"ום - עבת קודש

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו, ורצה בנו, וישבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו ופרון למעשה בראשית כי הוא יום תחלה למקראי קדש וזכר ליציאת מצרים, כי בנו בחרת ואותנו קדשפת מכל העמים וישבת קדשך באהבה וברצון הנחלתנו, ברוך אתה ה' מקדש השבת:

ואחר כך על _____
שמוכתים קודם על ה _____
ההלכה: כמו: _____

ליל שבת קדוש
"ליל שבת קדוש" = ליל שבת קדוש
"ליל שבת קדוש" = ליל שבת קדוש
"ליל שבת קדוש" = ליל שבת קדוש

ברכות פרק ח', משנה א'	בית הלל לפי	בית שילה לפי	הפסוק:
	1) _____ 2) _____	1) _____ 2) _____	

בית שמאי אומרים:

נוטלים לידים ואחר כך מוזגין את הכוס:

כיון שבית שמאי סוברים שאסור להשתמש בכוס שאחוריו טמא לכן אומרים בית שמאי שיטול את ידיו קדם הקדוש כדי שיהיו ידיו טהורות. כי אם לא יטול את ידיו, ידיו יהיו טמאות והם יטמאו את המשקין שנשפכים על הגביע, והמשקין יטמאו את הכוס (והרי בית שמאי אוסרים להשתמש בכוס טמאה)... לכן יטול את ידיו ואז לא תטמא הכוס.

יטמאו אותה
ולפי בית שמאי אסור להשתמש בכוס טמאה

וטפות היין יגעו בכוס הטהורה
-1-

טפות טמאות

והטפות יין יהפכו ל-

טפות יין שעל הכוס יגעו
-2-

ידיו של אדם שהם שני לטמאה

ובית הלל אומרים:

מוזגין את הכוס ואחר כך נוטלין לידים:

כיון שבית הלל סוברים שמתר להשתמש בכוס שאחוריו טמאות לכן אומרים בית הלל שלא יטול את ידיו קדם הקדוש אלא רק לאחריו. ומדוע?! כיון שאם יטול את ידיו קדם הקדוש, יכולות ידיו להשאיר קצת רטובות ויגעו הם בכוס הטמאה (שהרי מתירים בית הלל להשתמש בכוס טמאה) ואז הטפות שעל ידיו יטמאו, ויטמאו הם שוב את ידיו (גזרה מדרבנן) ולא יוכל לאכול את הסעודה כשיגדו טמאות, לכן יטול ידיו רק לאחר הקדוש וידיו לא יטמאו מהכוס הטמאה.

הטפות שעל ידיו יטמאו מהכוס

ויתמאו הם את ידיו

ואז-

בכוס הטמאה
(כי מתר לפי בית הלל להשתמש בכוס טמאה)

והטפות שעל ידיו יגעו ב-

קצת רטובות

ישארו ידיו-

אם יטול את ידיו לפני הקדוש

לזכרת בַּיִת שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל

האם המקדש נוטל את ידיו קדם הקדוש, או שתחלה מקדש ורק אחר כך נוטל את ידיו לפעודה?

ברכות פרק ח' משנה ב'

הדין:

הסבה:

את הסבה העמית מנחמן המל"ט.

לפי בית שמאי

קודם
_____ ורק אחר כך

מכיון שבית שמאי סוברים שאסור לשתות מכוס שאחוריו (הצד החיצוני של) טמא, לכן צריך _____ את ידיו לפני ה _____ כדי שידיו לא יהיו טמאות והם יטמאו את הניצוצות שישפכו מהין והמשקין יטמאו את אחורי הכוס ואז ישתמש בכוס באסור. לכן יטהר את _____ לפני ה _____ ואז ידיו יהיו טהורות ולא יטמאו את הכוס.

לפי בית הלל

קודם
_____ ורק אחר כך

בית הלל סוברים שמתר לשתות מכוס ש _____ טמא. ולכן הם חוששים שאם יטול את ידיו קדם הקדוש ישארו ידיו _____ קצת, והמים האלו שלא התנבשו יטמאו מהכוס שאחוריו טמא, ואז יטמאו המים גם את ידיו. והרי אסור לאכול את הסעודה כשידיו טמאות... לכן יטול ידיו רק אחרי ה _____ - לפני הסעודה, ואז ידיו יהיו טהורות בסעודה.

קידוש | לטול | רטובות | אחוריו | ידיו

לזכרת בַּיִת שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל

היכן מניח את המנגבת הרטבה, על השלחן או על הכסת (הכסא)?

פרק ח' משנה ג'

מה הדין?

הסבה

העמית מנחמן המל"ט.

לפי בית שמאי

מניחים את המנגבת על _____ ה _____ ולא על _____ ה _____

כי הם אוסרים להשתמש ב _____ טמא, ובכסא טמא מתיירים הם להשתמש לכן יניח את המנגבת על ה _____ הטהור ולא על ה _____ הטמא כדי שלא תטמא ממנו.

לפי בית הלל

מניחים את המנגבת על _____ ה _____ ולא על _____ ה _____

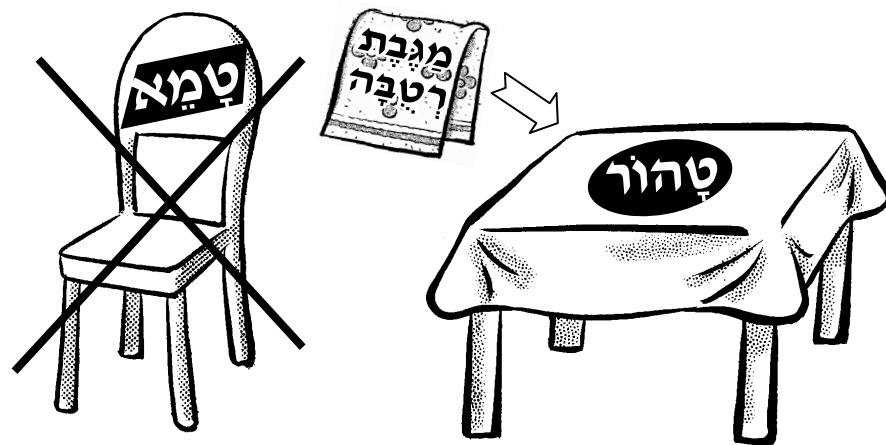
כי הם מתיירים להשתמש גם בכסא _____ וגם בשלחן _____ אבל עדיף שיטמאו ידיו מהמנגבת שזו טמאה שאין כדגמטה בתורה, מאשר שיניח את המנגבת על ה _____ ואז האכלין שעל ה _____ יוכלו להטמא בטמאה שהיא דומה לטמאה מדאורייתא.

טמא | כסא | שלחן

עֵיִת שְׁמַאי אוֹמְרִים.

מְקַנְחֵה יָדָיו בַּמַּפָּה (=בַּמְגָּבֶת)
וּמְנִיחָהּ עַל הַשֻּׁלְחָן, וְלֹא עַל הַכֶּסֶת...

כִּינּוּן שְׁבִית שְׁמַאי סוֹבְרִים שְׁאִסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֻׁלְחָן טַמֵּא לְכוּן הַשֻּׁלְחָן צָרִיךְ לְהִיטֵר טַהוֹר. אֲבָל הַכֶּסֶת לֹא צָרִיךְ לְהִיטֵר טַהוֹר אֲלָא יָכוֹל לְהִיטֵר גַּם טַמֵּא, (כִּי הָרִי לֹא שָׁמִים עָלָיו תְּרוּמָה... אֲלָא רַק יוֹשְׁבִים עָלָיו וְאָדָם הָרִי לֹא מְקַבֵּל טַמְאָה אֲפִילוּ מֵרֵאשׁוֹן לְטַמְאָה וְלֹא יִטַּמֵּא הוּא מִהַכֶּסֶת) לְכוּן אוֹמְרִים בֵּית שְׁמַאי שָׂאת הַמְגָּבֶת יְנִיחַ דְּוָקָא עַל הַשֻּׁלְחָן הַטַּהוֹר וְלֹא עַל הַכֶּסֶת הַטַּמֵּא, כִּי הַמְגָּבֶת רְטֹבָה מְנַטִּילַת יָדַים וְהַמְשַׁקֵּין שָׁבָה יְכוּלִים לְהַטַּמְאוֹת מִהַכֶּסֶת הַטַּמֵּא וְלִהְיוֹת "רֵאשׁוֹן לְטַמְאָה" וְאַחַר כֵּן יִטַּמְאוּ הֵם אֶת יָדָיו שֶׁל הָאָדָם... לְכוּן יְנִיחָהּ רַק עַל הַשֻּׁלְחָן וְלֹא עַל הַכֶּסֶת כְּדֵי שֶׁלֹּא תִטַּמֵּא.

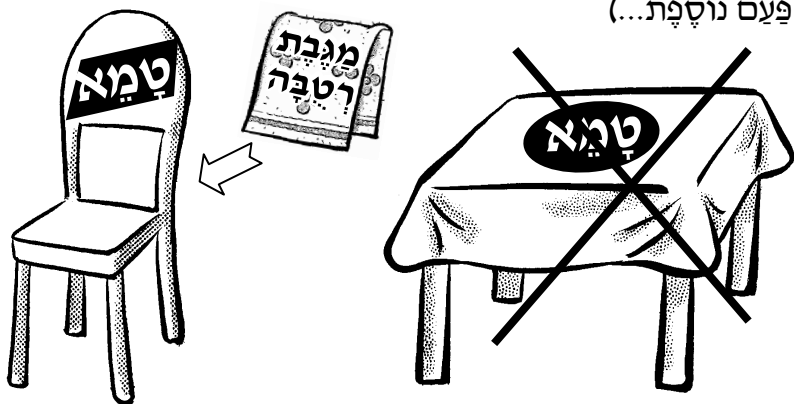

עֵיִת הַלֵּל אוֹמְרִים.

מְקַנְחֵה יָדָיו בַּמַּפָּה (=בַּמְגָּבֶת)
וּמְנִיחָהּ עַל הַכֶּסֶת, וְלֹא עַל הַשֻּׁלְחָן...

בֵּית הַלֵּל סוֹבְרִים שְׁמַתֵּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֻׁלְחָן טַמֵּא לְכוּן יָכוֹל לְהִיטֵר שֶׁהַשֻּׁלְחָן טַמֵּא. וְגַם הַכֶּסֶת יָכוֹל לְהִיטֵר שִׁיחָה טַמֵּא, (כְּפִי שְׂרָאִינוּ... יוֹצֵא שֶׁהַמְגָּבֶת יְכוּלָה לְהַטַּמְאוֹת גַּם מִהַשֻּׁלְחָן וְגַם מִהַכֶּסֶת - כִּי שְׁנֵיהֶם טַמְאִים...)

אֲלָא שְׁבִית הַלֵּל סוֹבְרִים שָׂאת הַמְגָּבֶת יְנִיחַ דְּוָקָא עַל הַכֶּסֶת הַטַּמֵּא וְלֹא עַל הַשֻּׁלְחָן הַטַּמֵּא. כִּי עֲדִיף שֶׁהַמְשַׁקֵּין שְׁבַמְגָּבֶת יִטַּמְאוּ מִהַכֶּסֶת הַטַּמֵּא וְיִטַּמְאוּ הֵם אֶת יָדָיו בְּטַמְאָה דְּרַבְּנָן - "שְׁנֵי לְטַמְאָה" שְׂאִין כְּדִגְמַתָּה בַּתוֹרָה... מֵאֲשֶׁר שִׁיגְעוּ בְּשֻׁלְחָן הַטַּמֵּא וְיִטַּמְאוּ אֶת הָאֲכָלִין שִׁיחָיו עַל הַשֻּׁלְחָן בְּטַמְאָה מְדַרְבְּנָן שֵׁישׁ כְּדִגְמַתָּה מְדַאֲרִייתָא. לְכוּן יְנִיחָהּ רַק עַל הַכֶּסֶת וְאַזְ תִּטַּמֵּא הַמְגָּבֶת רַק אֶת יָדָיו (כְּשִׁישְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ פְּעַם נֹסֶפֶת...)

✂ **דלוך והדבק במקום המתאים.**

כי זה משמש לעבודה זרה ו"אסור בהנאה" = אסור להנות ממנו.

שהנר לא שבת בשבת ממלאכה ונעשתה בו עברה בשבת.

כי זה הדלק לכבוד המת ולא בשביל להאיר בו.

כי סתם בשמים בסעדה של עובדי ע"ז זה לעבודה זרה.

כי זה משמש לעבודה זרה ו"אסור בהנאה" = אסור להנות ממנו.

כי זה רק כדי לסלק את הריח הרע ולא בשביל להריח בהם.

הסבה הדבק במקום המתאים.	העם המשנה: על איזה נר ובשמים לא מברכים?
	נר של _____
	בשמים של _____
	נר של _____
	בשמים של _____
	נר של _____
	בשמים של _____

מברכת לזכות בְּבֵית שְׂמַאי וּבֵית הַלֵּל

מי שאכל ושכח ולא בִּרְךָ
האם צריך לחזור למקומו ולבְּרַךְ?
או שיכול לבְּרַךְ במקום שגִזְפֵּר?

ברכות פרק ח' משנה ז'	בְּשׁוּגָג (שָׂכַח = בלי פִּנְיָה)	בְּמִזִּיד (=בְּכֹנֵנָה תַחֲלָה)
לְפִי בֵּית שְׂמַאי	בֵּין בְּשׁוּגָג וּבֵין בְּמִזִּיד הַדִּין הוּא:	
לְפִי בֵּית הַלֵּל	_____	_____

וְהִלְכָה כְּבֵית הַלֵּל:

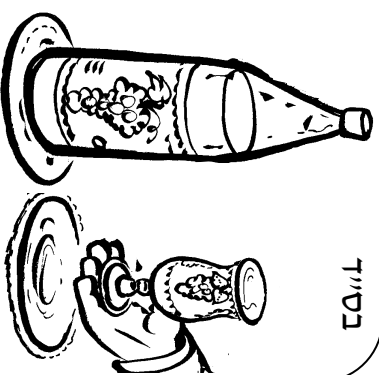
שְׁלֹכֶתְחָלָה צָרִיךְ _____ לְמָקוֹם שְׂאָכַל
בוּ וּלְבָרֵךְ שָׁם, אִךְ אִם בְּדִיעֵבֶד בְּרַךְ
בְּמָקוֹם שְׁגִזְפֵּר יֵצֵא.
אִךְ זֶה רַק אִם שָׂכַח בְּשׁוּגָג אָכַל אִם הִלֵּךְ
מִמָּקוֹמוֹ בְּמִזִּיד חַיֵּב לְחֹזֵר לְמָקוֹם שְׂאָכַל
בוּ וּלְבָרֵךְ שָׁם.

ברכות פרק ח' משנה ח'

מברכת לזכות בְּבֵית שְׂמַאי וּבֵית הַלֵּל

על מה מברכים מתחלה? על הניין ולאחר כך? על המזון
או שגג? על המזון ורק לאחר כך על הניין?

בס"ד

הַפְּתוּר:

מה הדין? ~~~

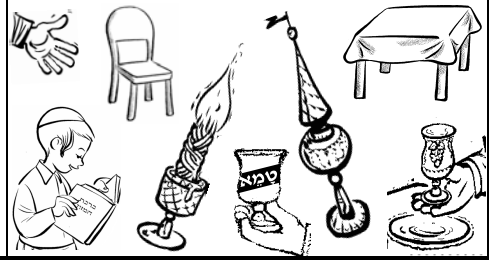
לְפִי בֵּית שְׂמַאי	זְכוּל לְבָרֵךְ קִדּוּם עַל וְאַחֵר כּוֹדֵם לְבָרֵךְ עַל	בְּמִזִּיד (=בְּכֹנֵנָה תַחֲלָה)
לְפִי בֵּית הַלֵּל	קִדּוּם מְבָרְכִים עַל וְרַק אַחֵר כּוֹדֵם מְבָרְכִים עַל	בְּשׁוּגָג (שָׂכַח = בלי פִּנְיָה)

~~~~ סבּוּם מַחְלוּקוֹת ~~~~

בַּיִת שְׂמַאי

בְּרֵכּוֹת פָּרֵק ה'

וּבַיִת הַהֵלֵל

לְפִי בַּיִת הַהֵלֵל הַדִּין:	לְפִי בַּיִת שְׂמַאי הַדִּין:	
_____	_____	1 על מה מְבָרֵךְ תַּחֲלָה, על היום או על הַיַּיִן?
_____	_____	2 מְתִי נוֹטֵל אֶת יָדָיו, לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ או לְאַחֲרָיו?
_____	_____	3 הֵיכָן מְנִיחַ אֶת הַמַּגָּבֵת, על הַשֻּׁלְחָן או על הַכֶּסֶת?
_____	_____	4 מְתִי נוֹטֵל מִיָּם אַחֲרוֹנִים, לְפָנָי כְּבוֹד הַבַּיִת או רַק אַחֲרֵי כְּבוֹד הַבַּיִת?
_____	_____	5 מַה סֵדֵר בְּרֵכּוֹת הַהַבְדָּלָה עִם בְּרַכַּת הַמַּזּוֹן?
_____	_____	6 מַה גִּסַּח הַבְּרָכָה על הָאֵשׁ - גַּר הַהַבְדָּלָה?
_____	_____	7 מִי שֶׁאֵכֵל וְשָׁכַח וְלֹא בָרַךְ, הֵיכָן יְבָרֵךְ?
_____	_____	8 על מה מְבָרֵךְ קֹדֶם, על הַיַּיִן או בְּרַכַּת הַמַּזּוֹן?

מה תפירושו?

השלים ממחסן המלים את הפרוש הנכון.

_____	הזיקין
_____	הזועות
_____	הברקים
_____	הרעמים
_____	הים הגדול
_____	לפרקים

הבזק אור בשמים, רעידת אדמה, ים התיכון או ים האוקיינוס, פעם בשלשים יום, פוכב עם זנב שמאיר, קול הנשמע ברכיע

מה נברך?

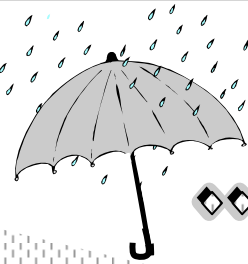
ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם:	מה נברך ב-
_____	מקום שרואה שנעשו בו נסים לעם ישראל
_____	מקום שנעשה לו שם נס
_____	מקום שנעשה שם נס לאבותיו
_____	מקום בארץ ישראל שנעקרה ממנו עבודה זרה
_____	מקום מחוץ לא"י שנעקרה ממנו עבודה זרה

הסתכל במשנה והשלם:

על מה מברכים...

(1)	"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שכהו וגבורתו מלא עולם"
(2)	
(3)	
(4)	
(5)	
(1)	"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם עושה מעשה בראשית"
(2)	
(3)	
(4)	
(5)	
(1)	"ברוך אתה ה' אמ"ה שעשה את הים הגדול"
(2)	
(1)	"ברוך אתה ה' אמ"ה הטוב והמטיב"
(2)	
(1)	"ברוך אתה ה' אמ"ה דין האמת"

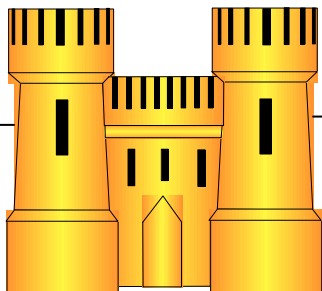
על הגשמים...

ישנם שלושה אנשים שראים שזרד גשם אך כל אחד מברך ברכה אחרת מהשני.

השלם מחסן המילים:

מי מברך על הגשמים הטוב והמטיב ?	_____
מי מברך על הגשמים שהחיינו ?	_____
מי מברך על הגשמים מודים אנחנו לך ה' אלקינו על כל טפה וטפה שהורדת לנו?	_____

אדם שיש לו שדה \ שתי שתפים בשדה \ אדם שאין לו שדה

הַנְּכַנְס לְכַרְךָ...

קדם שְׁנַכְנַס יְבָרַךְ:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֵלֵי אֲבוֹתַי
שֶׁתְּכַנְּסֵנִי לְכַרְךָ זֶה לְשָׁלוֹם:

לאחר שְׁנַכְנַס לְשָׁלוֹם יְבָרַךְ:

מוֹדָה אָנֹכִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֵלֵי אֲבוֹתַי
שֶׁהַכְּנָסְתָּנִי לְכַרְךָ זֶה לְשָׁלוֹם:

הַרוּצָה לְצֵאת מִהַכְּרָךְ יְבָרַךְ:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֵלֵי אֲבוֹתַי
שֶׁתּוֹצִיאֵנִי מִכְּרָךְ זֶה לְשָׁלוֹם:

לאחר שְׁנִצָּא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם יְבָרַךְ:

מוֹדָה אָנֹכִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֵלֵי אֲבוֹתַי
שֶׁהוֹצֵאתָנִי מִכְּרָךְ זֶה לְשָׁלוֹם, וּכְשֵׁם
שֶׁהוֹצֵאתָנִי בֶּן תּוֹלִיכָנִי לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנִי
לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַצִּילֵנִי מִכָּף כָּל
אוֹיֵב וְאוֹרֵב בְּדַרְךָ וְכוּ'

משנ"ב סי' ר"ל סק"ב - ג.

מִתְּלַכֶּת תִּנָּא קָמָא וּבִן עֲזַאי

כַּמָּה תְּפִלוֹת מִתְּפִיל אָדָם הַנְּכַנְס לְכַרְךָ.

פרק ט' משנה ד'	כַּמָּה תְּפִלוֹת מִתְּפִיל אָדָם הַנְּכַנְס לְכַרְךָ?
לְפִי תִּנָּא קָמָא	אחת לפני שְׁ לְכַרְךָ ואחת אחרי שְׁ מִהַכְּרָךְ
לְפִי בֶּן עֲזַאי	אחת לפני שְׁ לְכַרְךָ ואחת אחרי שְׁ לְכַרְךָ אחת לפני שְׁ מִהַכְּרָךְ ואחת אחרי שְׁ מִהַכְּרָךְ

יוצא \ נכנס

חַיֵּב אָדָם לְבָרֵךְ עַל הַרְעָה כְּשֵׁם שֶׁהוּא מְבָרֵךְ עַל
הַטּוֹבָה. שְׁנַאמַר:

”וְאַחַבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ”

בס"ד

תפלת הדרך

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו
ואלקי אבותינו, שתוליכנו
לשלום ותצעידנו לשלום
ותדריכנו לשלום ותגיענו
למהוו הפצנו לחיים
ולשמחה ולשלום (ותחזירנו
לשלום) ותצילנו מכף כל
אויב ואורב ולקטים וחיזת
רעות בדרך ומכל מיני
פרעניות המתרגשות
ובאות לעולם, ותשלח
ברכה בכל מעשה ידינו,
ותתננו לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל
רואינו, ותשמע קול
תחנונינו, כי קל שומע
תפלה ותחנון אתה: ברוך
אתה ה' שומע תפלה:

בס"ד

תפלת הדרך

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו
ואלקי אבותינו, שתוליכנו
לשלום ותצעידנו לשלום
ותדריכנו לשלום ותגיענו
למהוו הפצנו לחיים
ולשמחה ולשלום (ותחזירנו
לשלום) ותצילנו מכף כל
אויב ואורב ולקטים וחיזת
רעות בדרך ומכל מיני
פרעניות המתרגשות
ובאות לעולם, ותשלח
ברכה בכל מעשה ידינו,
ותתננו לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל
רואינו, ותשמע קול
תחנונינו, כי קל שומע
תפלה ותחנון אתה: ברוך
אתה ה' שומע תפלה:

הסתכל במשנה והשלים את הפרוש.

	וְאַחַבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ
	בְּכָל לִבְּךָ
	וּבְכָל נַפְשְׁךָ
א.	וּבְכָל מְאֹדְךָ (ב' פרושים)
ב.	

לא יכנס להר הבית...

הסתכל במשנה וכתוב:

אילו דברים צריך להזהר שלא לעשותם בהר הבית?

(1) לא יקל אדם את _____ ממויל שער המזרח... שהוא מכון פנגד קה"ק.

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

באורי מלים: בפנתו = בנדו ארנק ששמים בו מעות. קפנדריא = דרך קצור.
רקיקה = רוק.

שיבנה בית המקדש

במהרה בימינו...

נתקבל מ"משנה בהכנה"

d1234@okmail.co.il

לזיכוי הרבים - לציילום עבור גינוקוט של רזן

ניתן גם לקבל עבודות בחומש ובהלכה

תיקון עבודה במסכת ברכות פ"ג משנה ד'

ברכות פרק ג' משנה ד'

בס"ד

מהלכות החכמים ורבי יהודה

האם מתיר לאדם טמא (בעל קרי) לקרוא קריאת שמע וברכותיה?

והאם יכול לומר את הברכות שלפני המזון ושל אחר המזון?

הדין השלם:	הדין	האם מתיר לטמא לומר את:
לפי רבי יהודה	לפי חכמים	
_____	_____	 קריאת שמע
_____	_____	ברכות ק"ש לפניה ולאחריה
_____	_____	ברכות של אחר המזון (ברכת המזון)
_____	_____	ברכות שלפני המזון (על נט"י והמוציא)

מתיר לומר בפה \ מתיר רק להרהר בלב \ אסור גם להרהר בלב

בס"ד

ברכות פרק ג' משנה ד'

היכן זה כותב במשנה?

העתק את לשון המשנה.

לשון המשנה	היכן כותב במשנה ש-
_____	אדם טמא מהרהר בליבו את קריאת שמע
_____	אדם טמא לא יכול להרהר את ברכות ק"ש
_____	אדם טמא מהרהר בליבו את ברכת המזון
_____	אדם טמא לא יכול להרהר את ברכת על נטילת ידים והמוציא
_____	רבי יהודה סובר שגם טמא יכול להתפלל בפיו